

Pirmą kartą į rudens mugę salantiškius, aplinkinių kaimų žmones ir visus atvykėlius rugsėjo 24 d. pakvietė Salantų kultūros centro specialistai.

VITALIJA VALANČIUTĖ

„Salantai garsėja savo penktadieniniu turgumi, netrūksta čia rudeninių daržovių, ant prekystalių puikuoja raudonšoniai obuoliai, slyvos, kvepia medaus indai, seilę nuryti verčia naminiai sūriai, pyragų ir duonos gaminiai, prekeiviai siūlo įvairių vaismedžių ir dekoratyvinių augalų sodinukų ir daugybę visokių gėrybių, tad pagalvojome, kad surengti Derliaus šventę tikrai pritiktų. Šioji buvo pirmoji, bet tikimės, kad ji prigis šiame krašte ir taps tradicine. Be to, šiemet vykstanti kultūros namų renovacija verčia mus, kultūros darbuotojus, ieškoti kitų erdvių savo renginiams, kad galėtume palinksminti žmones, praskaidrinti jų kasdienybę“, - apie pirmąkart rengiamą Derliaus šventę kalbėjo SKC direktorė Stasė Preibienė.

Į mugę - raiti ant žemaitukų

Ruduo - žavus metas, kai gamta išskleidžia nuostabaus grožio ir spalvų paletę. Kur bepažvelgsi, atsiveria puikūs vaizdai: nuauksinti saulę primenantys medžiai, obelys, palinkusios nuo vaisių gausos, po kojomis čežantys margaspalviai lapai, į saulę besistiebiančios ir šalnų dar nepakąsti gražuoliai jurginai, šermukšnių „ugnelės“ pakely... Negalima likti abejingais šitokiam grožiui, rudeninei nostalgijai... Neabejingųjų sugūžėjusių į šventinį turgų netrūko. Žmonės klausėsi SKC etnografinio ansamblio, atlikėjų Vaclovo Kaubrio ir Aroldo Domarko dainų, pirkė, derėjosi, dalijosi įspūdžiais ir buvo maloniai nustebinti, kai į turgų ant žemaitukų veislės arklių atėjo pora vaikinukų. O pasirodo tai Klausgalvų kaime gyvenančio Liudo Augaičio auklėtiniai, kurie pirmą kartą sėdo ant arklių ir pasirodė plačiajai visuomenei. Paskui L. Augaitis pasakojo, jog šis pasirodymas, tai Salantų gimnazijos papildomojo ugdymo arba tautinės savimonės mokyklėlės mokinių veiklos pradžia. „Subūriau būrelį vaikų, kurie neabejingi etninei ir tautinei kultūrai, senolių palikimui, o svarbiausia tautiniam ir patriotiniam pasididžiavimui. Mes bandysim puoselėti etnines vertybes, mokysimės elgtis su arkliais, sėdėti ant jų, jais jodinėti. Vėliau galėsite mane su auklėtiniais pamatyti įvairiuose renginiuose“, - kalbėjo L. Augaitis.

Eiliuoti pasveikinimai turgaus prekeiviams

Salantiškius ir aplinkinių kaimų ūkininkus, bitininkus, daržovių ir gėlių augintojus, SKC specialistai „apdainavo eilėmis“, kurias sukūrė žvainiškė Vanda Tamulienė. Keletą citatų siūlome ir „Švyturio“ skaitytojams: „Salantų turgus nuo seno pasauliškai gyveno, kas galėjo,

tas atvyko nusipirkti baravykų. Kas arkliuką pasikinkęs, jei ir kojos kam palinkę, su tašelėm ar maišais ėjo turgun paryčiais. Dabar kitas laikas yra – mašinom važiuoja vyrai. Atveža visokio gero, ko nebuvo nei prieš karą. Pavasarį reikia sėti, auginti daigus, prižiūrėti. Pomidorų daigą dailų nusipirksi pas Sungailą. Visko yra, visko pilna: ir iš plunksnų, ir iš vilnų. Ponios Rūtos iš tiesų skans pyragas Salantų. Rudens šventėj turgus mirga, tik nenusipirksi žirgo. Žemaitukai lekia, skuba, išauginti pono Liudo. Diekontas su pomidorais, šitokiais didžiuliais, storais. Petrikis – visi jį žino, daug daržovių priaugina. Pas Talmontą visad būna burokėlių ir svogūnų. Šis vyrukas ne juokais dar prekiauja ir grūdais. Slyvų, obuolių šią dieną čia atsivežė Bernienė. Linkim, kad prekyba vyktų, krepšy obuolių neliktų. Kad daržovės jums derėtų, daug kiaušinių vištos dėtų, karvės duotų prūdus pieno, linkime mes jums šiandien“.

Įteiktos nominacijos

Be šventės rengėjų dėmesio neliko nuolatiniai turgaus prekeiviai. Buvo paskelbtos 5 nominacijos ir padėkos raštais apdovanoti jų laimėtojai. „Metų ūkininko“ titulas atiteko Vytautui Petrikui ir Petriui Talmontui. „Metų gaspadoriais“ pripažinti Romanas Sungaila ir Konstantinas Diekontas. „Metų bitėmis“ nominuoti Antanas Norkus ir Janina Žiobakienė. „Metų prekybininkėmis“ tituluotos moterys – Rožė Balsienė ir Jadvyga Bernienė, o „Metų geradariais“ tapo svečiai iš Telšių ir Plungės, neaplenkiantys nė vienos Salantuose vykstančios mugės ir atvežantys savo medžio dirbinius, tai telšiškiai Vagnoriai ir plungiškiai Butkai.

Atsisveikindami organizatoriai visiems linkėjo geros prekybos, reikalingiausių pirkinių, pritrenkiančių lauktuvių. „Dovanojame jums rudeninį stebuklą ugniniame klevo lape, apšveistą švelniais bobų vasaros saulė spinduliais“, - sakė jie.

[_ Autorės foto](#)